

Streszczenie

Praca przedstawia dzieje życia i twórczości Zofii Jachimeckiej (1886–1973), związanej z Krakowem tłumaczki literatury włoskiej i francuskiej, w której dorobku znalazło się przeszło sto utworów dramatycznych oraz prozy. Oprócz działalności translatorskiej, Jachimecka, wspólnie z mężem Zdzisławem, profesorem historii i teorii muzyki na Uniwersytecie Jagiellońskim, prowadziła jeden z najsłynniejszych salonów artystycznych dwudziestowiecznego Krakowa.

Podstawą przeprowadzonych badań stała się kolekcja archiwaliów gromadzonych w mieszkaniu Zofii i Zdzisława Jachimeckich, zawierająca korespondencję osobistą z lat 1901–1973, rękopisy przekładów, druki oraz inne dokumenty będące świadectwem okoliczności ich życia. Materiały te w przeważającej części nie zostały dotąd przebadane. Ze względu na ich rozproszenie, kwerenda objęła również zbiory zgromadzone w Bibliotece PAN/PAU, Archiwum Teatru im. J. Słowackiego i innych.

Przyjęta w pracy metoda oparta została na badaniach archiwalnych, których wyniki przedstawione zostały na tle zarysu dziejów Krakowa oraz życia kulturalnego pierwszej połowy XX wieku. Szeroki kontekst odtworzony został na podstawie literatury wspomnieniowej, opracowań naukowych oraz innych dokumentów życia społecznego.

Praca składa się z ośmiu rozdziałów, w układzie chronologicznym. Pierwszy z nich opisuje Kraków doby autonomii, środowisko, w którym Zofia Jachimecka spędziła czas młodości, i które w dużej mierze ukształtowało jej indywidualność twórczą. Rozdział drugi poświęcony jej życiu osobistemu w latach wczesnej młodości, rodzinie, edukacji, problemom kształtowania osobowości, a także początkom znajomości ze Zdzisławem Jachimeckim. Kolejny, przedstawia pierwsze lata ich małżeństwa oraz czasy międzywojenne, ze szczególną uwagą skupioną na życiu towarzyskim Zofii i Zdzisława Jachimeckich, ich salonie artystycznym i jego bywalcach. Rozdział czwarty przybliży życie teatralne w Polsce i we Włoszech w okresie działalności translatorskiej Zofii Jachimeckiej, natomiast rozdział piąty pozwala prześledzić przebieg jej osobistej kariery, z uwzględnieniem znaczenia jej dorobku twórczego w tym czasie dla szeroko pojętej kultury. W rozdziale szóstym przedstawione zostały losy okupacyjne Jachimeckiej, a rozdział siódmy obejmuje cały powojenny okres jej życia, w tym ówczesną działalność przekładową dla teatrów, a także na potrzeby publikacji książkowych. Rozdział ostatni, epilog, to dzieje zgromadzonej w mieszkaniu Zofii i Zdzisława Jachimeckich kolekcji, ich prywatnej biblioteki oraz

dokumentów, których losy Zofia Jachimecka starała się w ostatnich latach swojego życia zabezpieczyć.

Postać Zofii Jachimeckiej dotychczas nie była przedmiotem studiów, dlatego niniejsza praca znacząco poszerza wiedzę o roli, jaką odegrała w życiu kulturalnym swojej epoki.

Słowa kluczowe: Zofia Jachimecka, teatr, Pirandello, Goldoni, salon artystyczny, Kraków.